

पञ्चदशीमाह । “यास्ते पूषन्नावो अन्तः समुद्रे । हिरण्म-
यीरन्तरिक्षे चरन्ति । याभिर्यासि दूत्यां सूर्यस्य । कामेन
कृतः श्रव इच्छमानः” [५] इति । हे पूषन् समुद्रे समुद्रव-
दिस्तीर्णे अन्तरिक्षे अन्तर्मध्ये हिरण्मयीः सुवर्णवर्णाः ते तव
सम्बन्धिन्यः नावो नौनाम्न्यः दीप्तयः याश्चरन्ति याभिश्च
रश्मिभिस्त्वं सूर्यस्य दूत्यां यासि दूतत्वं प्राप्नोसि । सूर्यो हि
स्वर्भानुसञ्ज्ञकेनासुरेण तमसावृतः सन् दुःखितायाः सूर्यायाः
समीपे पूषणं रश्मियुक्तं दूतत्वेन प्रेषितवान् । तदिदमाख्यानं
शाखान्तरे द्रष्टव्यम् । तथा च सूक्तेऽप्यान्नायते, तं देवासा
अददुः सूर्याया इति । स त्वं ताभिर्दीप्तिभिर्युक्तः सन् श्रव
इच्छमानः कीर्त्तिमाकाङ्क्षन् कामेन कृतः स्वेच्छयैव दूतकर्मणि
प्रेरितः । एतदुभयं पूषणे कर्मणि द्रष्टव्यम् । सूक्तेऽप्येकस्य प्रती-
कमान्नातम्, यास्ते पूषन्नावो अन्तरिति ॥

षोडशीमाह । “अरण्यान्यरण्यान्यसौ । या प्रेव नश्यसि ।
कथा ग्रामं न पृच्छसि । न त्वाभीरिव विन्दती” इति ।
अरण्यानीशब्देन महारण्यमुच्यते द्विरुक्तिरादरार्था । हे अर-
ण्यानि या त्वं प्र नश्यतीव जनरहितत्वात् नष्टेव प्रतीयसे असौ
त्वं कथा कथं ग्रामं न पृच्छसि । सर्वो हि जनो मार्गे गच्छन्
स्वनिवासाय ग्रामः कुत्रेत्येवं पृच्छति त्वन्तु तथा न पृच्छसि ।
तथा ग्रामात् वहिष्ठं पुरुषं रात्रौ भिया प्रविशति त्वां न वि-
न्दति भियं न लभन्त एव स्तुतिर्विस्मयार्था । तदेवमरण्याभि-
मानो देवता स्तुयते ॥